

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 05-06-2013

Αριθ. Πρωτ. Γ/ΕΞ/3859/05-06-2013

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 72 / 2013

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της την 18.04.2013, σε συνέχεια της από 04.04.2013 συνεδρίασης, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση του αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος, Πέτρος Χριστόφορος και τα τακτικά μέλη της Αρχής, Αναστάσιος-Ιωάννης Μεταξάς, Δημήτριος Μπριόλας, Αντώνιος Συμβώνης, Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, ως εισηγητής, και Πέτρος Τσαντίλας. Το τακτικό μέλος Λεωνίδας Κοτσαλής, καθώς και το αναπληρωματικό του μέλος Σπυρίδων Βλαχόπουλος, αν και κλήθηκαν νομίμως-εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστη, επίσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου, με εντολή του Προέδρου, η Θεοδώρα Τουτζιαράκη, νομικός ελεγκτής (δικηγόρος), ως βοηθός εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν τη διάσκεψη και λήψη της απόφασης. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, η Μελπομένη Γιαννάκη, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/7769/03-12-2012 προσφυγή της, η Α παραπονείται για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής της σε ηχογραφημένες συνομιλίες που τηρούνται στο αρχείο της εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών PRELIUM ΑΕΠΕΥ (εφεξής «εταιρία») και ζητά από την Αρχή να υποχρεώσει την εταιρία να ικανοποιήσει το δικαίωμά της αυτό. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι έχει συνάψει με την προαναφερόμενη εταιρία συνολικά τρεις συμβάσεις, ήτοι α) την από 16.02.2011 σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, β) την από 17.02.2011 σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στο Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών (ΧΠΑ) και, συμπληρωματικά προς την αμέσως προηγούμενη, γ) την από 24.02.2011 σύμβαση επί

συναλλαγών σε παράγωγα (σύμβαση μεταξύ της προσφεύγουσας, ως παραγγελέα-εντολέα της εταιρίας ως μέλος του ΧΠΑ και της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. ως τράπεζας περιθωρίου ασφάλισης και εκκαθαριστή). Σύμφωνα με την προσφυγή, η εταιρία προέβη σε μια σειρά ενεργειών, για τις οποίες ουδέποτε έλαβε αντίστοιχες εντολές από την προσφεύγουσα, όπως προβλέπουν οι ως άνω συμβάσεις. Αποτέλεσμα της αυτόβουλης αυτής δράσης της εταιρίας, σύμφωνα πάντα με τα καταγγελλόμενα, ήταν η μεγάλη οικονομική ζημία της προσφεύγουσας, αφού η τελευταία, όχι μόνο απώλεσε το σύνολο του επενδυμένου κεφαλαίου της, αλλά υπέστη και περαιτέρω ζημία, ήτοι την εμφάνιση χρεωστικού υπολοίπου. Για το λόγο αυτό, η προσφεύγουσα υπέβαλε στην καταγγελλόμενη εταιρία την από ...-2012 εξουσιοδότηση-αίτηση, με την οποία ζήτησε, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση του συνόλου των απομαγνητοφωνημένων συνομιλιών της που έχουν ηχογραφηθεί από την εταιρία (κυρίως εκείνες με τον υπάλληλο Β), από την έναρξη της πρώτης εκ των ανωτέρω μεταξύ τους σύμβασης έως και την ημέρα της αίτησης. Στο αίτημα αυτό η εταιρία απάντησε με την από 13.08.2012 επιστολή της, στην οποία αναφέρει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «[...] Τέλος, και ως προς τις ηχογραφημένες προφορικές εντολές την απομαγνητοφώνηση των οποίων ζητάτε, σας γνωρίζουμε ότι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία η εταιρεία μας δε δύναται να σας την χορηγήσει». Στη συνέχεια, και κατόπιν σχετικής τηλεφωνικής επικοινωνίας με την Αρχή, η εταιρία υπέβαλε το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/55/07.01.2013 επεξηγηματικό υπόμνημα, στο οποίο εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους αρνήθηκε την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης της προσφεύγουσας και ζητά να απορριφθεί η προσφυγή της Α ως αβάσιμη.

Στο πλαίσιο εξέτασης της ως άνω υπόθεσης, η προσφεύγουσα Α και η καταγγελλόμενη εταιρία κλήθηκαν νομίμως προς ακρόαση κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον της Αρχής στις 04.04.2013 με τις υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1930/14-03-2013 και Γ/ΕΞ/1929/14-03-2013 κλήσεις και παρέστησαν. Κατά τη συνεδρίαση, οι κληθέντες εξέθεσαν προφορικά τις απόψεις τους, τις οποίες ανέπτυξαν κατόπιν διεξοδικώς με σχετικά υπομνήματά τους και συμπληρωματικά στοιχεία (βλ. υπόμνημα υπ' αριθμ. πρωτ Γ/ΕΙΣ/2518/09-04-2013 και συμπληρωματικά στοιχεία υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2535/10-04-2013 της εταιρίας, καθώς και υπόμνημα υπ' αριθμ. πρωτ Γ/ΕΙΣ/2509/09-04-2013 της προσφεύγουσας).

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Στο άρθρο 2 στοιχ. α' και γ' του ν. 2472/1997 ορίζονται οι έννοιες των απλών δεδομένων και

του υποκειμένου αυτών αντίστοιχα, ενώ στο στοιχ. δ' του ίδιου άρθρου ορίζεται και η έννοια της επεξεργασίας, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η «συλλογή», η «καταχώριση», καθώς και η «διατήρηση ή αποθήκευση». Ακολούθως, στο άρθρο 4 του ίδιου νόμου ορίζονται οι βασικές αρχές της επεξεργασίας, ενώ στο άρθρο 5 ορίζονται οι επιμέρους προϋποθέσεις για τη νομιμότητά της. Περαιτέρω, το άρθρο 12 του ίδιου νόμου καθιερώνει το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα που το αφορούν με κύριο σκοπό να βεβαιώνεται το υποκείμενο για την ακρίβεια και τον σύννομο χαρακτήρα της επεξεργασίας των δεδομένων του (βλ. αιτιολογική σκέψη 41 της Οδηγίας 95/46/EK). Ως εκ τούτου, για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης δεν απαιτείται η επίκληση εννόμου συμφέροντος, αφού θεωρείται δεδομένο το έννομο συμφέρον (έστω και ηθικό) του υποκειμένου να λάβει γνώση πληροφοριών που το αφορούν και οι οποίες έχουν καταχωρηθεί σε αρχείο που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας (πρβλ. Αποφάσεις 57/2004, 54/2007 και 16/2009 της Αρχής, όπου επισημαίνεται ότι το άρθρο 12 του ν. 2472/1997 παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων διαφορετική νομική προστασία από ότι τα άρθρα 450 επ. ΚΠολΔ και 902-903 ΑΚ για την επίδειξη εγγράφων, συνεπώς ακόμη και η τελεσίδικη απόρριψη του αιτήματος του υποκειμένου για επίδειξη εγγράφων δεν αποκλείει την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης με βάση το άρθρο 12 του ν. 2472/1997). Περαιτέρω, το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να περιοριστεί εν όλω ή εν μέρει μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 παρ. 5 του ν. 2472/1997, ήτοι με απόφαση της Αρχής «[...] εφόσον η επεξεργασία γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων» (πρβλ. Γνωμοδότηση 1/2003 της Αρχής, όπου κρίθηκε ότι στις περιπτώσεις άρσης του απορρήτου των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σύμφωνα με το ν.2225/1994 δεν εφαρμόζεται το δικαίωμα πρόσβασης του άρθρου 12 του ν.2472/1997, αφού θα καθίστατο ανέφικτη η συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων) και στο άρθρο 13 παρ. 1 της Οδηγίας 95/46/EK «[...] όταν ο περιορισμός αυτός απαιτείται για τη διαφύλαξη: α) της ασφάλειας του κράτους, β) της άμυνας, γ) της δημόσιας ασφάλειας, δ) της πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης παραβάσεων του ποινικού νόμου ή της δεοντολογίας των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών, ε) σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων, στ) αποστολής ελέγχου, επιθεώρησης ή ρυθμιστικών καθηκόντων που συνδέονται, έστω και ευκαιριακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ) και ε), ζ) της προστασίας του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων προσώπων.». Επίσης, στο άρθρο 21 του ίδιου νόμου προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται στον υπεύθυνο επεξεργασίας σε περίπτωση παράνομης επεξεργασίας. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3471/2006, «3. Επιτρέπεται η καταγραφή συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης, όταν πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια

νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων εμπορικής συναλλαγής ή άλλης επικοινωνίας επαγγελματικού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι και τα δύο μέρη, μετά από προηγούμενη ενημέρωση σχετικά με το σκοπό της καταγραφής, παρέχουν τη συγκατάθεση τους.». Διευκρινίζεται δε ότι, όταν η καταγραφή των συνδιαλέξεων είναι νόμιμη σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3471/2006, τότε δεν απαιτείται προηγούμενη συγκατάθεση και των δύο μερών, αλλά προηγούμενη ενημέρωση του μέρους που δεν έχει την πρωτοβουλία της καταγραφής σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2472/1997 (πρβλ. Ετήσια Έκθεση 2006 της Αρχής, σελ. 78).

2. Με το ν. 3340/2005 (ΦΕΚ Α' 112/10.5.2005) «Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης της αγοράς», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2003/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιανουαρίου 2003 για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς), καθώς και μέρος των Οδηγιών 2003/124/EK, 2003/125/EK και 2004/72/EK της Επιτροπής (άρθρο 1 σε συνδυασμό με σελ. 1 της Αιτιολογικής Έκθεσης του ίδιου νόμου). Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ίδιου νόμου, «1. Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών υποχρεούνται να καταγράφουν και να αρχειοθετούν όλες τις εντολές που δίνουν πελάτες τους για κατάρτιση συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, και ιδίως να ηχογραφούν τις εντολές που δίδονται τηλεφωνικά, καθώς και να αποθηκεύουν τις εντολές που δίδονται μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού μέσου, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή το διαδίκτυο. 2. Η καταγραφή και αρχειοθέτηση των πιο πάνω εντολών πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζει την αξιοπιστία, την ακρίβεια και την πληρότητά των καταγεγραμμένων στοιχείων, τη δυνατότητα ευχερούς αναπαραγωγής των καταγεγραμμένων στοιχείων εγγράφως ή σε ηλεκτρονικό ή μαγνητικό μέσο, καθώς, επίσης, να επιτρέπει την ευχερή πρόσβαση και έρευνα των καταγεγραμμένων στοιχείων και την ασφαλή αποθήκευσή τους. 3. Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών υποχρεούνται να τηρούν για ένα έτος, τουλάχιστον σε ηχητική μορφή, τις τηλεφωνικές συνομιλίες που καταγράφουν σύμφωνα με την παράγραφο 1, προσδιορίζοντας επακριβώς την ταυτότητα του εντολέα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να διατάξει τη διατήρηση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου για πρόσθετη περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, εφόσον διενεργείται έρευνα για κατάχρηση της αγοράς. Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τις καταγεγραμμένες συνομιλίες, καθώς και να απομαγνητοφωνούν και να θέτουν στη διάθεσή της εγγράφως και σε ηχητική μορφή και στην

έκταση που εκείνη θα προσδιορίζει σε κάθε περίπτωση, τις τηλεφωνικές συνομιλίες που καταγράφουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο. 4. Τα πρόσωπα που ηχογραφούν εντολές για την κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα οι οποίες δίνονται τηλεφωνικώς οφείλουν να ενημερώνουν τους καλούντες, κατά την έναρξη της τηλεφωνικής συνομιλίας, ότι η τηλεφωνική συνομιλία καταγράφεται για λόγους προστασίας των συναλλαγών. Επίσης οφείλουν, σε κάθε περίπτωση, να περιλαμβάνουν στη σύμβαση που συνάπτουν με τους πελάτες τους σαφή όρο ότι όλες οι εντολές που διαβιβάζονται τηλεφωνικά καταγράφονται και αρχειοθετούνται για λόγους προστασίας των συναλλαγών, καθώς και ότι τίθενται, εφόσον τούτο ζητηθεί, στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. 5. Οι υποχρεώσεις των παραγράφων 2 και 3 εξακολουθούν να ισχύουν και σε κάθε περίπτωση που τα πρόσωπα τα οποία διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών είτε έχουν αναστείλει προσωρινά τη λειτουργία τους είτε έχουν παύσει τη λειτουργία τους καθ' οιονδήποτε τρόπο.». Σημειώνεται δε ότι σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 στοιχ. δ' της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ, οι εξουσίες εποπτείας και διερεύνησης πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον το δικαίωμα της αρμόδιας αρχής «να απαιτεί υπάρχοντα στοιχεία για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων». Περαιτέρω, στον ίδιο νόμο προβλέπεται ότι αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του νόμου αυτού είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως εποπτεύουσα αρχή (άρθρο 21). Ακολούθως, απαριθμούνται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως εποπτεύουσας αρχής (άρθρο 22) και προβλέπονται οι διοικητικής φύσεως κυρώσεις και μέτρα που μπορεί να επιβάλλει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε περιπτώσεις παράβασης του νόμου (άρθρα 23 - 25).

3. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 9Α και 101Α του Συντάγματος, καθώς και των διατάξεων του ν. 2472/1997, προκύπτει ότι ο εποπτικός έλεγχος αναφορικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα ασκείται από την ΑΠΔΠΧ. Η ειδική νομοθεσία αναφορικά με τον διοικητικό έλεγχο και την εποπτεία των εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφαρμόζεται για την τήρηση των προβλεπόμενων υποχρεώσεων που αφορούν στην απαγόρευση κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών και πράξεων χειραγώγησης της αγοράς. Εξάλλου, στη νομοθεσία αυτή δεν γίνεται καμιά αναφορά στο ν. 2472/1997 ή στο ν. 3471/2006 ούτε στην προστασία προσωπικών δεδομένων γενικότερα, όπως εν προκειμένω στο δικαίωμα του εντολέα να λάβει αντίγραφο της απομαγνητοφώνησης, όπως έχει δικαίωμα σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 2472/1997. Άλλωστε, η διάταξη του άρθρου 18 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση καταγραφής συνομιλιών συμπορεύεται απόλυτα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 3471/2006 και των άρθρων 4 παρ. 1 και 5 παρ. 2 του ν. 2472/1997 ως προς τις προϋποθέσεις νομιμότητας της εν λόγω επεξεργασίας

στον συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας. Συνεπώς, η προαναφερόμενη ειδική νομοθεσία αναφορικά με τον διοικητικό έλεγχο και την εποπτεία των εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σκοπό έχει να προσδιορίσει τον νόμιμο αποδέκτη των συλλεγόμενων προσωπικών δεδομένων και τις αρμοδιότητές του, εφαρμόζεται παράλληλα με το ν. 2472/1997 και το ν. 3471/2006 και δεν αναιρεί την αρμοδιότητα της ΑΠΔΠΧ για την άσκηση εποπτικού ελέγχου αναφορικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τις εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (πρβλ. Απόφαση 65/2011 της Αρχής, σκέψη 1).

4. Στην υπό κρίση περίπτωση, οι ηχογραφημένες συνομιλίες της προσφεύγουσας με συγκεκριμένο υπάλληλο της εταιρίας αποτελούν απλά προσωπικά δεδομένα του υποκειμένου τους (άρθρο 2 στοιχ. α' και γ' του ν. 2472/1997). Η καταγραφή των ως άνω δεδομένων από την εταιρία συνιστά αυτοματοποιημένη επεξεργασία (άρθρο 2 στοιχ. δ' σε συνδυασμό με άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2472/1997, όπου για το χαρακτηρισμό μιας επεξεργασίας ως αυτοματοποιημένης αρκεί αυτή να είναι και εν μέρει αυτοματοποιημένη). Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται, καθώς πραγματοποιείται στο πλαίσιο νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων επικοινωνίας επαγγελματικού (εν προκειμένου επενδυτικού) χαρακτήρα και είναι μάλιστα αναγκαία για την εκπλήρωση νόμιμης υποχρέωσης της εταιρίας, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 σε συνδυασμό με το άρθρο 18 του ν. 3340/2005.

5. Το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποιον από περιορισμούς που προβλέπονται στο ν. 2472/1997 και στην Οδηγία 95/46/EK για κανέναν από τους λόγους που επικαλείται η εταιρία, όπως για παράδειγμα με την αιτιολογία ότι η συγκεκριμένη επεξεργασία διενεργείται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των σκοπών του ν. 3340/2005 και όχι για την ικανοποίηση τυχόν δικαιωμάτων του υποκειμένου που απορρέουν από άλλα νομοθετήματα. Περαιτέρω, ακόμη και αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της εταιρίας ότι ο ν. 3340/2005 αποκλείει τη γένεση νέων δικαιωμάτων υπέρ των επενδυτών-υποκειμένων των δεδομένων (κατά αναλογία με την απόφαση C-222/02 του ΔΕΚ που επικαλείται η εταιρία και όπου κρίθηκε ότι η Οδηγία 94/19/EK περί συστημάτων εγγύησης καταθέσεων δεν απαγορεύει εθνικό κανόνα δυνάμει του οποίου η εποπτική αρχή ασκεί τα καθήκοντά της αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος με αποτέλεσμα το εθνικό δίκαιο να στερεί από τους ιδιώτες αξίωση αποζημίωσης λόγω πλημμελούς άσκησης εποπτείας, θέμα το οποίο δεν γεννάται εν προκειμένω), υπογραμμίζεται ότι το δικαίωμα πρόσβασης δεν αποτελεί ένα «νέο» δικαίωμα που γεννάται ερμηνευτικά από την εφαρμογή του ν. 3340/2005, αλλά ένα δικαίωμα που γεννάται απευθείας εκ του ν. 2472/1997 από

μόνο το πραγματικό γεγονός της επεξεργασίας, η οποία εν προκειμένω έχει απλώς ως πρόσθετη νομιμοποιητική της βάση το άρθρο 18 του ν. 3340/2005. Ακολούθως, απορριπτέος κρίνεται και ο ισχυρισμός της εταιρίας ότι η προσφεύγουσα ασκεί το δικαίωμα πρόσβασης για σκοπό διαφορετικό από τον εν γένει σκοπό του δικαιώματος, ήτοι για να διεκδικήσει αποζημίωση λόγω αθέτησης υποχρεώσεων της εταιρίας, καθώς θα ήταν νομικά και λογικά παράδοξο να επιτρέπεται η δικαστική χρήση δεδομένων του υποκειμένου από τρίτους σύμφωνα με τα άρθρα 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997 (πρβλ. και όρο υπ' αριθμ. 17 της από 16.02.2011 σύμβασης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών με την προσφεύγουσα, όπου η εταιρία επιφυλάσσει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει τις ηχογραφημένες συνομιλίες ενώπιον δικαστηρίου ή κάθε αρμόδιας αρχής προς επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς που τυχόν ανακύψει μεταξύ της εταιρίας και του πελάτη της), ενώ το ίδιο το υποκείμενο να στερείται τη δυνατότητα αυτή χωρίς αποχρώντα λόγο και μάλιστα χωρίς ειδική νομοθετική ρύθμιση (πρβλ. Απόφαση 1/2005 της Αρχής, όπου κρίθηκε παράνομη η παράλειψη του υπευθύνου επεξεργασίας να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης με τον ισχυρισμό ότι το υποκείμενο σκόπευε στην καταβολή αποζημίωσης). Επιπλέον, επισημαίνεται ότι τόσο από το γράμμα όσο και από το πνεύμα της ρύθμισης του άρθρου 18 του ν. 3340/2005, αλλά και της Αιτιολογικής Έκθεσης αυτού, συνάγεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ειδικά ως ένας από τους νόμιμους αποδέκτες των καταγεγραμμένων συνομιλιών υπό την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. ι' του ν. 2472/1997. Συνεπώς, το άρθρο 18 παρ. 3 του ν. 3340/2005, το οποίο υποχρεώνει τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τις καταγεγραμμένες συνομιλίες, δεν αντιστρατεύεται τη ρύθμιση του άρθρου 12 του ν. 2472/1997 για το δικαίωμα πρόσβασης και δεν απαγορεύει ούτε περιορίζει την ικανοποίησή του, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η εταιρία.

6. Ο ισχυρισμός της εταιρίας περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης της προσφεύγουσας (*«αμέτρητες ώρες τηλεφωνικών συνομιλιών που πραγματοποιήθηκαν σε διάστημα δυο σχεδόν ετών»*, όπως αναφέρει η εταιρία) δεν μπορεί να γίνει δεκτός για τους ακόλουθους λόγους: Πρώτον, από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι έχει ουσιωδώς δυσχερανθεί η δυνατότητα εντοπισμού των συνομιλιών, τουναντίον μάλιστα, η εταιρία έχει δηλώσει ενώπιον της Αρχής ότι έχει εντοπίσει όλες τις συνομιλίες με την προσφεύγουσα κατόπιν της διαφοράς που ανέκυψε, συνεπώς δεν χρειάζεται καμία επιμέρους χρονοβόρα επεξεργασία για την χορήγησή τους ως συνόλου στην προσφεύγουσα (δεν θα πρέπει, άλλωστε, να παροράται και το γεγονός ότι η εταιρία είναι υποχρεωμένη εκ του άρθρου 18 του ν. 3340/2005 να τηρεί τα δεδομένα τουλάχιστον για ένα έτος και κατά τρόπο που να επιτρέπει την ευχερή αναπαραγωγή, πρόσβαση και έρευνα). Δεύτερον, αν ήθελε θεωρηθεί ότι η αποθήκευση του συνόλου των δεδομένων σε υλικό φορέα (CD,

DVD) ενέχει υπέρμετρο κόστος για την εταιρία, η τελευταία επιτρέπεται να ζητήσει την καταβολή παραβόλου σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 3 του ν.2472/1997 σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 122/2001 Κανονιστική Πράξη της Αρχής σχετικά με τον ορισμό ύψους του χρηματικού ποσού για την άσκηση από το υποκείμενο των δεδομένων των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης. Τρίτον, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα λάμβανε σε καθημερινή βάση έγγραφη ενημέρωση των κινήσεων, συναλλαγών, εντολών της και κινήσεων του χαρτοφυλακίου της δεν αίρει την υποχρέωση της εταιρίας α) να παρέχει πρόσβαση στα στοιχεία της προσφεύγουσας και β) να απαντήσει με πληρότητα και ορθότητα προς αυτήν, πολλώ δε μάλλον εφόσον η προσφεύγουσα αναφέρει ότι διαμαρτυρήθηκε επανειλημμένα για την πλημμελή ενημέρωσή της από την εταιρία, γεγονός που η εταιρία δεν αντικρούει (πρβλ. Απόφαση 1/2005 της Αρχής όπου κρίθηκε παράνομη η παράλειψη της ΤΕΙΠΕΣΙΑΣ ΑΕ ως υπευθύνου επεξεργασίας να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης με τον ισχυρισμό ότι το υποκείμενο γνώριζε ήδη για την ανακριβή εγγραφή του).

7. Το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου σε τηλεφωνικές συνομιλίες, οι οποίες καταγράφονται για σκοπούς απόδειξης εμπορικής συναλλαγής ή άλλης επικοινωνίας επαγγελματικού χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 3471/2006, εκτείνεται και στα δεδομένα του εκάστοτε συνομιλητή του, καθώς πρόκειται για διάλογο μεταξύ δυο προσώπων από τον οποίο μπορεί να συναχθεί το αληθές νόημά του μόνο αν ακούγονται και οι δυο. Ειδάλλως, αν υποτεθεί ότι το δικαίωμα πρόσβασης εκτείνεται μόνο στις δηλώσεις του υποκειμένου, τότε η άσκησή του δεν είναι πλήρης και προσήκουσα για το υποκείμενο και αντίκειται ενδεχομένως και στο πνεύμα των σχετικών ρυθμίσεων, αφού σε αυτές ιδίως τις περιπτώσεις το υποκείμενο επιθυμεί να διαπιστώσει πως έδωσε εντολή πραγματοποίησης ή όχι μιας συναλλαγής, και κυρίως ποια ακριβώς δεδομένα τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας για την απόδειξη της συναλλαγής αυτής, εφόσον μάλιστα η χρήση των δεδομένων αυτών στο σύνολό τους έχει επιπτώσεις στα δικαιώματα και τα συμφέροντα του υποκειμένου (πρβλ. σχετικά τη Γνώμη 4/2007 της Ομάδας του Άρθρου 29 σχετικά με την έννοια του όρου «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», 20.06.2007, σελ. 11 επ. της ελληνικής έκδοσης). Στην περίπτωση αυτή δεν παραβιάζεται το απόρρητο των επικοινωνιών, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η εταιρία, καθώς τούτο δεν μπορεί να αντιταχθεί έναντι των ίδιων των μερών της επικοινωνίας, αλλά μόνο έναντι τρίτων που αθέμιτα παρεμβαίνουν στην επικοινωνία αυτή [πρβλ. Σ 19, ΠΚ 370Α, καθώς και Π. Δ. ΔΑΓΤΟΓΛΟΥ, Συνταγματικό Δίκαιο – Ατομικά Δικαιώματα Α', σελ. 418 επ. (421), αλλά και Κ. Χ. ΧΡΥΣΟΓΟΝΟ, Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, 2002, σελ 238 επ. (241)]. Εν προκειμένω, οι συνομιλίες της προσφεύγουσας με συγκεκριμένο υπάλληλο της εταιρίας αποτελούν στο σύνολό τους προσωπικά της δεδομένα, καθώς από αυτά μπορεί να διαπιστωθεί αν η προσφεύγουσα έδωσε ή όχι εντολή στην εταιρία για συγκεκριμένες επενδυτικές ενέργειες, δηλαδή

αν η εταιρία πράγματι ενήργησε κατόπιν εντολών της προσφεύγουσας και όχι αυθαίρετα. Το γεγονός αυτό έχει άμεση επίπτωση στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις της προσφεύγουσας έναντι της εταιρίας, καθώς, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλου, η προσφεύγουσα κλήθηκε εξωδίκως από την εταιρία να καλύψει το χρεωστικό υπόλοιπο που εμφανίστηκε στο λογαριασμό της από τις αυθαίρετες, κατά την άποψή της, επενδυτικές ενέργειες της εταιρίας.

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης του άρθρου 12 παρ. 2 και 4 του ν. 2472/1997 που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στο υποκείμενο, καθώς και τους ενόπιον της Αρχής εκτενώς αναλυθέντες ενδοιασμούς που διατηρούσε η εταιρία σχετικά με την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης στα δεδομένα του υπό κρίση αρχείου, κρίνει ομόφωνα ότι το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας πρέπει να ικανοποιηθεί αμέσως σύμφωνα με τις άνω διατάξεις και ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 εδαφ. α' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό, η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης,

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- 1) Διαπιστώνει ότι η εταιρία παρανόμως αρνήθηκε να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας.
- 2) Απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση στην εταιρία να ικανοποιήσει αμέσως το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας στο σύνολο των καταγεγραμμένων συνομιλιών που την αφορούν με κάθε πρόσφορο μέσο και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή.
- 3) Απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση στην εταιρία να ικανοποιεί στο εξής το δικαίωμα πρόσβασης των υποκειμένων στα προσωπικά τους δεδομένα κατά την ανωτέρω έννοια χωρίς καθυστέρηση και, σε περίπτωση που συντρέχουν νόμιμοι λόγοι άρνησης να ικανοποιήσει το δικαίωμα αυτό, να κοινοποιεί την απάντησή της στην Αρχή και να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων ότι μπορούν να προσφύγουν σε αυτήν.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Μελπομένη Γιαννάκη